ANKARA
HACI BAYRAM VELİ
ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ALEVİ BEKTAŞİ KÜLTÜRÜ ANA BİLİM DALI

AYAULYM ALTAYİBAEVA'NIN DOKTORA TEZİNİN YURTDIŞI DANIŞMANININ DEĞERLENDİRMESİ
TEZ KONUSU: TÜRK DÜNYA GÖRÜŞÜNÜN GENÇLERİN SİYASİ DEĞERLERİNİN OLUŞUMUNA ETKİSİ

Ayaulym Altaybayeva'yı 2021 güz döneminde doktora araştırmalarım için dış danışman olarak benimle iletişime geçtiğinden beri tanıyorum. Bu dönemde onun entelektüel gelişimini, bilimsel titizliğini ve akademik çalışmalarına olan bağlılığını gözlemledim. Ayaulym'in felsefi ve politik kavramları analiz etme yeteneği, tezinde sunduğu araştırmada açıkça görülmektedir. Ayrıca işbirliğimiz verimli ve faydalı oldu. 2023 yılında Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nde bir buçuk ay süreyle bilimsel stajını tamamlayarak bilime olan tutkusunu daha da gösterdi. Bu süre zarfında çeşitli alanlardan akademisyenlerle seminerlere ve tartışmalara aktif olarak katılarak akademik ağını önemli ölçüde genişletti ve disiplinler arası yaklaşımlara ilişkin anlayışını geliştirdi.

Tez incelendiğinde önerilen araştırmanın özgünlüğü ve alaka düzeyi özel olarak değerlendirilebilir. Önemli ve nispeten az çalışılmış bir konuya değinen Ayaulym, Türk dünya görüşünün gençlerin siyasi değerlerinin oluşumu üzerindeki etkisinin araştırılmasını üstlendi. Çalışması: Gençliğin bir sosyal grup olarak tanımının önemini, toplumdaki rolünü, değerler ve siyasal değerler kavramlarını, Türk dünya görüşündeki değerlere ilişkin çeşitli görüşleri ve gençliğin siyasal değerlerinin oluşumundaki etkisini ortaya koymaktadır. Bu tezde Kazak ve Türk dünya görüşlerindeki değer geleneklerinin birbiriyle ilişkisi kapsamlı bir şekilde analiz edilmektedir. Araştırması, Kazak halkının değerleri ile Türk dünya görüşünün değerleri arasındaki bağlantıyı ortaya koyması bakımından büyük önem taşımaktadır. Türk dünya görüşünün siyasal değerlerinin yerleşik olduğu bir ortamda, Ayaulym Altaybayeva da bu doğrultuda bir dizi konuya ilişkin değerli görüşleri etkili bir biçimde dile getiriyor. Araştırmalarında gençliğin siyasal değerlerinin şekillenmesinde Türk dünya görüşünden yeni fikirlere ihtiyaç duyulduğunu vurgulamaktadır. Tez, felsefe, siyaset bilimi ve edebiyatı bir araya getiren disiplinlerarası bir araştırmanın örneğidir. Bu entegre yaklaşım akademik söylemi zenginleştirecek ve gelecekteki disiplinlerarası araştırma çabalarına yön verecektir. Buna ek olarak, Ayaulym'ın Türk dünya görüşünün gençliğin siyasal değerlerinin oluşumuna olan etkisini inceleyen çalışmasında, kültürler arası anlayışın ve evrensel insani değerler, milli değerler ve Türk halklarının ortak değerleri temelinde küresel entelektüel diyaloğun güçlendirilmesinin önemi vurgulanmaktadır.

Emniyet Mahallesi Abant 1. Caddesi
E Blok Kat: 7 Yenimahalle/ANKARA
+90 (312) 546 00 00
enstitu@hbv.edu.tr
https://hacibayram.edu.tr/le

ANKARA
HACI BAYRAM VELİ
ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ALEVİ BEKTAŞİ KÜLTÜRÜ ANA BİLİM DALI

Ayaulym'in doktora tezinde ortaya koyduğu araştırmaların sonuçları bilime önemli katkılar sağlayacağı düşüncesindeyim. Türk dünya görüşünün gençlerin siyasi değerlerinin oluşumu üzerindeki etkisinin çeşitli faktörlerle (tarihsel, politik ve sosyokültürel) ilişkilendirilerek derinlemesine analiz edilmektedir. Ayaulym bu tez çalışmasında gençliğin siyasal değerleri konusunu Türk dünya görüşünün felsefi, siyasal ve kültürel bağlamında incelemektedir. Onun analizleri, Türk dünya görüşünün mirasına ve ortak Türk tarihi değerlerimizin sürekliliğine ilişkin anlayışımızı artırıyor.

Öneri: Ayaulim Altaybaeva'nın araştırmasına ve tezinin kapsamlı bir incelemesine dayanarak, özgün, kapsamlı ve metodolojik olarak titiz bir araştırma yürütme yeteneğine olan güvenim tamdır. Çalışmalarında hem Kazak felsefesi için hem de Türk dünyasının değerleri açısından da çok önemli bir konuyu gündeme getiriyor. Bu nedenle tezini tam olarak destekliyorum ve ve kendisine savunmasında ve bundan sonraki bilimsel çalışmalarında başarılar diliyorum.

Saygılarımla,

19.05.2025.

PROF. DR. AHMET TAŞĞIN
ALEVİ BEKTAŞİ KÜLTÜRÜ ANA BİLİM DALI BAŞKANI

Prof. Dr. Ahmet TAŞĞIN

Prof. Dr. Ahmet Taşğın
Ankara Hacı Bayram Veli University
The Institute for Graduate Studies
Head of Department of Alevi Bektashi Culture
ahmettasgin65@gmail.com
ahmetyolcu65@gmail.com
tasgin.ahmet@hbv.edu.tr
Mobile: +905322544059
https://orcid.org/0000-0002-2751-9924

«AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY»
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ

АНКАРА ХАЖЫ БАЙРАМ УНИВЕРСИТЕТІ

БІЛІМ БЕРУ ИНСТИТУТЫ
АЛЕВИ-БЕКТАШИ МӘДЕНИЕТ БӨЛІМІ

ПАРАҚТЫҢ АРҒЫ ЖАҒЫНА
ҚАРАҢЫЗ
СМ. НА ОБОРОТНОЙ СТОРОНЕ

АЯУЛЫМ АЛТАЙБАЕВАНЫҢ ДОКТОРЛЫҚ ДИССЕРТАЦИЯСЫНА СЫРТТАЙ ШОЛУ ДИССЕРТАЦИЯ ТАҚЫРЫБЫ: ТҮРКІ ДҮНИЕТАНЫМЫНЫҢ ЖАСТАРДЫҢ САЯСИ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУҒА ӘСЕРІ

Мен Аяулым Алтайбаеваны 2021 жылдың күзгі семестрінен бері білемін, ол маған докторлық зерттеуге сыртқы жетекші ретінде хабарласқан. Осы кезеңде мен оның интеллектуалдық өсуін, ғылыми қатаңдығын және оның оқу ізденістеріне берілгендігін байқадым. Аяулымның күрделі философиялық және саяси концепцияларды саралау қабілеті оның диссертациялық жұмысындағы ұсынылған зерттеулерде көрінеді. Сонымен қатар, біздің ынтымақтастығымыз да нәтижелі және пайдалы болды. 2023 жылы ол бір жарым ай бойы Хажы Байрам Вели Университетінде ғылыми тағылымдамадан өту арқылы ғылымға деген ұмтылысын одан әрі көрсетті. Осы уақыт ішінде ол әртүрлі саладағы ғалымдармен семинарлар мен пікірталастарға белсенді қатысып, өзінің академиялық желісін және пәнаралық тәсілдер туралы түсінігін айтарлықтай кеңейтті. Диссертациямен танысқаннан кейін ұсынылған зерттеудің өзіндік ерекшелігі мен өзектілігін ерекше деп бағалауға болады. Аяулым маңызды және салыстырмалы түрде аз зерттелген тақырыпты қозғай отырып, Түркі дүниетанымының жастардың саяси құндылықтарын қалыптастыруға әсерін зерттеуді өз мойнына алды. Оның жұмысы: жастардың әлеуметтік топ ретінде анықтамасын, олардың қоғамдағы ролін, құндылық пен саяси құндылық ұғымдарын, сондай-ақ, Түркі дүниетанымындағы құндылықтар және оның жастардың саяси құндылықтарын қалыптастыруға әсеріне қатысты түрлі көзқарастарды негізге ала отырып өзектілігін көрсетеді. Диссертацияда қазақ және түркі дүниетанымындағы құндылық дәстүрлерінің өзара байланысы жан-жақты талданады. Оның ғылыми-зерттеу жұмыстарының маңызы зор, себебі ол қазақ халықының құндылықтары мен түркі дүниетанымындағы құндылықтар арасында байланыствра отырып зерттелінген. Аяулым Алтайбаева Түркі дүниетанымының жастардың саяси құндылықтар ының орныққанына қарамастан, осы бағыттағы бірқатар мәселелерге қатысты құнды түсініктерді де тиімді суреттейді. Оның зерттеуі Түркі дүниетанымының жастардың саяси құндылықтарын қалыптастыру дағы жаңа идеяларының қажеттілігін баса көрсетеді. Диссертация философияның, саясаттанудың және әдебиеттің тоғысқан пәнаралық ғылыми зерттеулерінің үлгісі болып табылады. Бұл интеграцияланған тәсіл академиялық дискурсты байытады және болашақ көпсалалы зерттеу күш-жігеріне бағдар береді. Сонымен қатар, Аяулымның Түркі дүниетанымының жастардың саяси құндылықтарын қалыптастыруға әсерін зерттеуі жалпы адамзаттық

құндылықтарға, ұлттық құндылық және түкілік құндвлықтарға негізделген мәдениеттер арасындағы түсіністікке және жаһандық интеллектуалды диалогты арттыруға баса назар аударады. Аяулымның диссертациядағы зерттеулері нәтижесі ғылымға қосар үлесі зор. Онда Түркі дүниетанымының жастардың саяси құндылықт арын қалыптастыруға әсерін түрлі факторлармен (тарихи, саяси және әлеуметтік-мәдени) байланыстыра отырып терең талдау жасалған. Бұл диссертацияда Аяулым Түркі дүниетанымының жастар дың саяси құндылықтарын тақырыбын фиосрсфиялық, саяси және мәдени контекстінде қарастырады. Оның талдауы Түркі дүниета нымының мұрасы туралы және түркілік тарихи ортақ құндылықтарымыздың сабақатастығының жалғасының бар екендігі туралы түсінігімізді арттырады. Ұсыныс: Аяулым Алтайбаеваның зерттеулері мен оның диссертациясын мұқият тексергеніме сүйене отырып, оның өзіндік, мазмұнды және әдіснамалық тұрғыдан қатаң зерттеу жүргізу қабілетіне толық сенімдімін. Оның еңбегінде қазақ философиясы үшін, сондай-ақ түркі әлемінің құндылықтары тұрғасынан да аса маңызды мәселе қозғалады. Сондықтан мен оның диссертациясын толығымен қолдаймын және оның қорғауында және алдағы ғылыми зерттеулерінде сәттілік тілеймін.

Құрметпен,

19.05.2025

ПРОФ. ДОКТОР АХМЕТ ТАШҒЫН
Алеви-Бекташи мәдениеті ғылыми кафедрасының меңгерушісі
Проф. Доц. Ахмет Ташғын
Анкара Хаджи Байрам Вели Университеті
Жоғары оқу және ғылыми-зерттеу институты
Алеви-Бекташи мәдениеті кафедрасының меңгерушісі
ahmettasgin65@gmail.com
ahmetyolcu65@gmail.com
tasgin.ahmet@hbv.edu.tr
Моб. телефон: +90 532 254 40 59
https://orcid.org/0000-0002-2751-9924

Эмниет Махаллеси, Абант 1-ші Көшесі, Е Блок, 7-қабат, Йенимахалле, АНКАРА

+90 (312) 546 00 00

enstitu@hbv.edu.tr

https://hacibayram.edu.tr/le

ПАРАҚТЫҢ АРҒЫ ЖАҒЫНА ҚАРАҢЫЗ
СМ. НА ОБОРОТНОЙ СТОРОНЕ